

La humanitat

Any II i Núm. 277
Barcelona, dijous, 29 setembre de 1932

Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. :: Telèfons 24646 i 24647
Impremta: Muntaner, 49 :: Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

COMENTARIS POLITICS

LA PROXIMA OBERTURA DEL PARLAMENT

Ara, quan es reunirà el Parlament, la política entrarà en una fase de singular interès.

A despit de totes les intrigues, els atacs, i les dificultats que havien volgut posar al govern Azana els partits de l'oposició, aquest ha triomfat, i ha assolit l'èxit rotund de l'aprovació de l'Estatut i de la Llei Agrària.

Els èxits d'Azana, tanmateix, fan meditar a les oposicions. I la seva actitud serà més acusada. A més, respecte de l'Estatut no tots els diputats de l'oposició pensaven el mateix. I a tots els feia un xic de respecte la possibilitat de què caigués el Govern. Els deturava la responsabilitat de provocar una crisi. I no ho volien fer a cara descoberta. Sabien, a més, que no els seria possible governar contra Catalunya. No podien, per tant, donar la cara. Desitjaven fer caure el Govern, però per una intriga, o per una expressió del sentimentalisme de la Cambra, puix entre els diputats de la majoria n'hi havia alguns que no acabaven d'empassar-se la doctrina que sostenia el cap del Govern. Ningú ignora que en el mateix Govern es trobaven força dificultats. I tothom recorda que fins Marcehí Domingo va escriure aquella famosa i dissortada lletra a Macià invitant-lo a que s'ajornessin per temps indefinit les aspiracions de Catalunya.

No els va ésser possible als partits d'oposició, singularment al que té més diputats, o sia el radical, afondir en les divergències ministerials i alentar-les, fins a crear una situació que provoqués la crisi. Van estar a punt d'aconseguir-ho en algun moment. Però el senyor Azana és home llest, i s'imposava, o per la fermesa, o per la tàctica, o pel talent.

Ara, és distint. S'han de discutir els pressupostos, per això no els detindrà massa. A l'oposició radical no li convé que vingui, en el seu dia, una crisi normal. Això podria donar lloc a què es lliurés al senyor Azana el decret de dissolució. I el partit radical el que voldrà, si pot, és una crisi provocada per haver guanyat al Govern una votació, una crisi produïda per haver, ells, derribat el Govern.

Convindrà, doncs, que els diputats catalans no deixin d'acudir al Parlament. La marxa de la política espanyola ens interessa massa. Ens ha d'interessar sempre. Però més ara, que s'haurà d'anar molt units i compenetrats en la interpretació i relació de l'aplicació de les llibertats reconegudes. Ara ens cal, com mai, un Govern favorable a la lleial interpretació dels preceptes autonòmics.

A més d'aquesta realitat, s'han de discutir els pressupostos, i seguidament la llei electoral, les incompatibilitats i el projecte de control obrer, problemes de vivíssim interès.

Els nostres diputats ho veuran així, segurament. Ja fou lamentable, en alguns moments, l'absència de parlamentaris catalans. Si ara aquesta absència s'elencés a l'altura d'una deserció general, ens hauria de caure la cara de vergonya. Els que hi anessin es trobarien avergonyits. I Catalunya perdria força, categoria, i solvència en la seva intervenció en el futur de la política republicana espanyola, que té el deure d'ajudar i d'empenyer pels camins més avançats de la democràcia.

El discurs que pronunciarà el cap del Govern avui a Santander

Madrid, 29. — En els cercles polítics Madrid es dona una gran importància al discurs que pronunciarà avui, a Santander, el cap del Govern.

El senyor Azana s'ha manifestat molt reservat respecte els termes d'aquest discurs, de tal manera que ni els seus íntims no li han pogut treure cap detall.

Això mateix, o sigui la reserva guardada, ha fet que augmentés l'expectació.

Hom sabia també que els diputats d'Acció Republicana anirien a Santander, com ha succeït, i és un altre motiu per suposar que es pretén fer un acte de conseqüències polítiques, i llins molts suposen de conseqüències molt importants per precisar i definir la futura conducta del Govern.

Fins avui no s'havia donat a l'acte aquest àbast. Els comentaris, però, han nascut de cercles i persones ben informades.

Un altre motiu d'expectació és la circumstància que el senyor Azana pronunciarà aquest discurs després del seu viatge a Catalunya.

Sense notícies de l'avió japonès que intenta la travessia del Pacífic

Toquio, 29. — Es continua sense notícies prop de l'avió japonès que sortí de Toquio per a intentar la travessia del Pacífic en tres etapes seguint la ruta septentrional.

Els centres aeronàutics es tem fonamentadament que l'avió "Hochi" hagi caigut a la mar morint els seus tres tripulants.

No obstant cap pensar que hagin pogut aterrar en alguna illa de l'arxipèlag de les Kuriles, puix que les seves darreres crides per T. S. F. es van rebre trobant-se l'aparell a les immediacions de dites illes.

Els diputats que varen venir a Catalunya estan meravellats

Madrid, 29. — Els diputats que han assistit a les festes de Barcelona, no es cansen de fer elogis de la magnitud de les manifestacions, la cultura del poble i la meravella dels actes que s'han realitzat.

—Puja la pesseta i gairebé totes les accions...
—I no hi ha cap acció que baixi?
—Sí. "Acción Española" i "Acción Popular".

ENCARA LA PENA DE MORT

Una execució vergonyosa a Caen

A França, la guillotina no s'entén de feina. Fa pocs dies, a Caen, fou executat un algeri, noi de 21 anys, condemnat a mort per haver assassinat una dona. Vegi's com els diaris assabentem el públic d'aquesta execució:

"El jutge M. Corky va despertar el condemnat i li anuncià que havia estat rebutjada la seva petició d'indult. El reu, Rabah Jetra, no l'entengué i un maramut li traduí la fatal nova. El condemnat fou víctima, llavors, d'una violenta crisi de furor. Va refusar vestir-se i hagueren de vestir-lo per força. Mentre el vestien, no va deixar de fer grans crits i calgueren sis guardians per portar-lo a la guillotina, situada al peu de la porta de la presó..."

Vergonya per a la humanitat és el fet de que aquests espectacles puguin encara existir-se. La pena de mort ha de desaparèixer de tots els codis del món...

EL CAVERNICOLA

—Per arribar a això he treballat tant!

Fonogrames de «La Humanitat»

DARRERES ANECDOTES DEL VIATGE DE MANUEL AZANA

Lieu estació de Mora la Nova. Gent al moll. Nit clara. El tren, s'atura. Aplaudiments. "Visca l'Azana!". El crit que ha anat seguint com una ombra gentil el pas del President del Consell de ministres. La gent de Tarragona no vol deixar passar fredament el tren presidencial. Manuel Azana llegeix diaris, notes que ha rebut, cartes, fulleja un llibre sobre Reus, un opuscle sobre la Catedral de Lleida. Jaume Carner, s'acosta al finestrall. "Visca Carner!", diu un. "Viscaaaa!", repeteix tot el chor. Jaume Carner somriu. Tem la popularitat.

—Apa! Apa! No crideu! Eh? Ja està bé... Ja sabeu que us estíem molt, que us estem molt agraïts...

—Que parli!

—No, home, no. Tot el que us hem de dir ja ho sabeu...

—Volem veure l'Azana!

En Jaume Carner es tomba i li diu al President:

—Miri que aquesta gent el vol veure...

Deixa de llegir Azana, s'acosta al finestrall. Aplaudiments. Els guardies civils presenten armes.

—Descansen, descansen... — diu Manuel Azana.

—Visca el President del Consell de ministres!

—Visca!

—Visca l'Azana!

—Visca!!!

—Bueno! Bueno — comenta don Manuel — ja està bien. Gracias... Qué euforia la de su pueblo, don Jaime...

—¡Oh! No hay nada que me asuste tanto como esta gente cuando se entusiasma. Calma, calma.

—Claro, a usted y a mí, que somos romanos, no nos gusta esto...

—¿Usted romano? — diu Carner —. Usted es un celibero como una catedral.

—¿Celibero, yo?

—Sí.

—Bueno.

—Usted, como a mí, estas cosas no nos gustan...

—No es que no me gusten, don Jaime, es que no siento la popularidad. No la siento. Es una emoción ajena a mí intimidad. Nada hay tan lejos de mí como estas gentes buenas y amables que se acercan al coche y metiendo la cabeza en la ventanilla empezaban a dar vivas a un hecho político o a un hecho social. No lo comprendo. Además es que se sufren. No hago más que pensar en que le pueden arrollar... Pero el entusiasmo es propio de los pueblos vivos.

—Claro, claro...

—No le veo muy convencido, don Jaime. No siento la popularidad pero agradezco las deferencias.

—Visca l'Azana!

—Visca!!!

—¿No marcha el tren?

—No sé qué debe pasar...

—Que no nos pase lo que me ocurrió en Reus cuando fui a Gerona... Ello fué que al llegar a Reus, estaban las autoridades, la multitud aplaudiendo y vitoreando... En esto la banda toca el "Himno de Riego". Todo el mundo se cuadra y el tren no partía. Pasan cinco minutos. Sigue el "Himno de Riego", la gente seria y el tren sin partir. Pasan diez minutos más. El saludo militar continuaba inhiesto, las autoridades fijas en el suelo y yo en el estribo sin atreverme a descender o a meterme en el vagón. Iban doce minutos de "Himno de Riego"... Llegamos al cuarto de hora... Ya, discretamente, me vuelvo a uno de mis ayudantes y digo: —¿Qué pasa que el tren no marcha? — Se enteran. El maquinista no creía pertinente partir mientras tocasen el himno nacional, por respeto. La banda no quería dejar de hacer oír los acordes del himno hasta tanto no se alejase el tren... Pudimos salir, a los veinte minutos.

—No, no... Vamos a salir pronto.

—Sanyor Azana, díganos cuatro paraules...

—Cuatro no, tres: ¡Viva la libertad!

—Visca.

I el tren va marxar. Satisfacció política. Plenitud d'autoritat. Jaume Carner té la satisfacció reflectida al rostre somrient. També somriu avui l'Impassible.

—Me voy contento de Cataluña. Contentísimo. No por mí. Me voy satisfecho porque sé que Cataluña es hoy una muralla inexpugnable. Hoy, como ayer, como anteaer, sería la última en sucumbir ante cualquier enemigo. Está afianzada la República, don Jaime, ahora no hay más que seguir adelante el proceso de la revolución.

I no va dir res més Manuel Azana en terres de Catalunya.

LLUCIA VINYES.

Per una vegada, l'endeвина

El senyor Maura ha adreçat una lletra als seus nous correligionaris de Santander. Aquests nous correligionaris es disputaven la direcció del Centre Local amb els correligionaris d'abans. El grup dels antics es veia desbancat pels nousvinguts.

Maura ha fallat. I ha dit que el partit que comanda no serà mai la resurrecció en bloc de partits, àdhuc d'elements monàrquics o de sospitós contacte amb la Dictadura... I ha manat als nous esdevinguts que se sotmetin a l'altre comitè.

Amb tota la llarga distància que ens separa de Miquel Maura, engrandida cada dia, hem de reconèixer que, en aquest detall, ha estat bé. I ha donat una lliçó a altres republicans (i vells republicans) que tot ho arpleguen...

El Teatre del Liceu i la visita a Barcelona del Sr. Azana

Abans de l'adveniment de la República, sempre que s'anunciava la vinguda a Barcelona del Borbó, els propietaris del Gran Teatre del Liceu començaven, jolosos, a remenar la cua, i la seva primera preocupació era d'organitzar una funció de gala, encara que fos a l'estiu. Aquesta funció de gala figurava obligadament en els programes dels festeigs encarecats que se celebraven a honor del sobirà, festeigs dels quals sempre estava absent el poble. El mateix succeïa quan venia a Barcelona el president del Consell, Primo de Rivera. Podria assegurar-se que en aquest cas hi havia encara un major destí en afalagar el que manava que quan venia el rei. Tothom recorda aquelles ocasions que els senyors del Círcol del Liceu i els propietaris del Teatre tributaven al dictador, que, en aquella situació, podia fer-los arribar alguna creu o algun títol nobiliari.

Ara ha vingut a Barcelona el Cap del Govern de la República. El poble s'ha llançat al carrer per tributar-li una rebuda cordialíssima i plena d'entusiasme. Els senyors del Liceu, monàrquics tots ells, han romangut en els seus reconcs i han continuat així el boicot que d'ençà l'adveniment de la República vénen fent contra el règim. El Liceu ha restat tancat. Els seus propietaris no han cregut el senyor Azana digne d'aquells homenajes, que dedicaven abans a Primo de Rivera.

No és que ens dolguem del succés. Preferim l'homenatge del poble, sincer, sense intencions amagades, sortit del cor, al doblegament d'espinada dels senyors propietaris del Liceu. Ha obrat, en aquesta ocasió, com el que són i no poden deixar d'ésser. Ho fem constar solament perquè l'Ajuntament i la Generalitat, que amb tanta prodigalitat contribueixen a fer possibles les temporades de teatre, en prenguin nota i se'n recordin.

El Gran Teatre del Liceu, cal pensar en fer-lo definitivament nostre.